

Khoa Công Nghệ Thông Tin Trường Đại Học Cần Thơ

Ngôn Ngữ HTML

Đỗ Hiệp Thuận dhthuan@cit.ctu.edu.vn

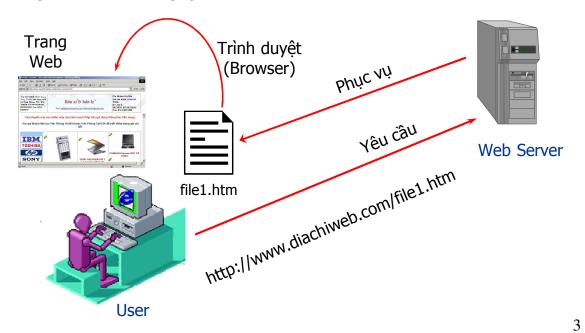
Cần Thơ 10-03-2006

Nội dung

- ■Giới thiệu HTML
- Thành phần của HTML
- ■Thẻ HTML cơ bản
- ■The HTML nâng cao

Giới thiệu HTML

■Mô hình Web

Giới thiệu HTML

■HTML là gì?

- Ngôn ngữ đánh dấu siêu văn bản (Hyper Text Markup Language)
- File HTML là 1 text file (file văn bản) có chứa các thẻ (tag) đánh dấu.
- Thẻ tag dùng để định dạng văn bản, và được hiển thị bởi trình duyệt Web (Web Browser)
- File HTML có phần mở rộng là .htm hay .html

Giới thiệu HTML

Cấu trúc của tài liệu HTML

```
<html>
<head>
<title> Tieu de cua trang </title>
</head>
<body>

Day la trang Web dau tien.
<b> Day la doan van ban in dam</b>
</body>
</html>
```

Các thành phần của HTML

- ■Thẻ *tag* trong HTML
  - Dùng để định dạng tài liệu,
  - Tên thẻ không phân biệt ký tự HOA hay thường,
  - Thuộc tính của để bổ sung thêm thông tin cho nội dung,
  - Văn bản cần định dạng phải nằm giữa thẻ bắt đầu và thẻ kết thúc gọi là thành phần nội dung,
  - Thẻ có thể lồng vào trong thẻ khác, nhưng không có sự CHÉO lẫn nhau

6

Các thành phần của HTML

- ■The tag trong HTML
  - Dang the

```
✓ Thẻ đơn: chỉ có thẻ bắt đầu

Ví dụ:

<BR>
<image src="">
```

- √ Thẻ kép: có thẻ bắt đầu và có thẻ kết thúc
- ✓<B> Văn bản được in dậm</B>

7

Các thành phần của HTML

- Địa chỉ tuyệt đối và địa chỉ tương đối
  - Địa chỉ tuyệt đối: địa chỉ đầy đủ đến 1 tài liệu trên Internet hay trong máy tính cục bộ.

<u>VD</u>: http://www.cit.ctu.edu.vn/thongbao.htm

Địa chỉ nền: địa chỉ bắt đầu của trang Web đó.

```
<u>VD</u>: <base href="http://www.cit.ctu.edu.vn/htmt_tt/">
```

 Địa chỉ tương đối: địa chỉ được tính từ vị trí hiện tại của trang HTML hay tính từ địa chỉ nền (nếu có).

```
<u>VD</u>: <img src="hinhnen/smile.gif">
<a href="./nextpage.htm"> Trang ke tiep </a>
```

Thẻ HTML cơ bản

■Thẻ cơ bản:

<html>: định nghĩa 1 trang Web

<head> : phần đầu của trang Web

<body> : phần thân của trang Web

<h1> ... <h6> : các đề mục kích thước từ 1 đến 6

: một đoạn (paragraph)

> : xuống hàng

<hr>: vẽ 1 hàng ngang

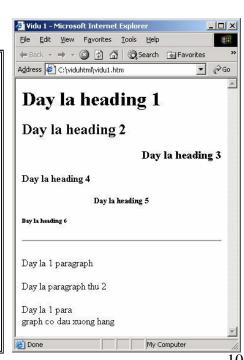
-<!-- --> : chú thích

Thuộc tính: align = "left / right / center"

Thẻ HTML cơ bản

■ Ví dụ 1:

```
<html>
<head> <title> Vidu 1 </title> </head>
<body>
  <h1>Day la heading 1</h1>
  <h2 align="left">Day la heading 2</h2>
  <h3 align="right">Day la heading 3</h3>
  <h4>Day la heading 4</h4>
  <h5 align="center">Day la heading 5</h5>
  <h6>Day la heading 6</h6>
  Day la 1 paragraph
  Day la paragraph thu 2
  Day la 1 para<br/>praph
         co dau xuong hang
  <!-- Day la 1 qhi chu -->
</body>
/html>
```


Thẻ HTML cơ bản

Thẻ định dạng văn bản:

• <b> : in đậm

<u>>: gạch dưới

<i>: in nghiêng

<strong> : nhấn mạnh

<em> : làm nối bật

<big>: chữ lớn

<small> : chữ nhỏ

<sup>: chỉ số trên

<sub> : chỉ số dưới

<code> : computer code

<kbd>: keyboard

<samp> : sample

• <tt> : teletype text

• <var> : variable

 : có dạng giống như phần soạn thảo.

<strike>, <s>, <del> :gach giữa

11

Thẻ HTML cơ bản

■ Ví dụ 2:

Thẻ HTML cơ bản

■ Ví dụ 3:

Thẻ HTML cơ bản

■Định dạng ký tự đặc biệt:

khoảng trắng< ký tư <

• > ký tự >

• & ký tự &

• " ký tự "

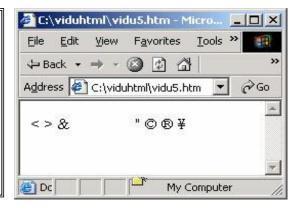
• © ký tự ©

® ký tự ®

¥ ký tự ¥

```
<html>
<body>

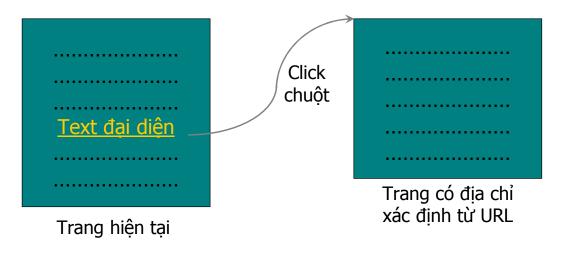
&lt; &gt; &amp;
   &nbsp;&nbsp;&nbsp;
   &nbsp;&nbsp;&nbsp;
   &nbsp;&nbsp;&nbsp;
   &nbsp;&nbsp;&nbsp;
   &quot; &copy; &reg; &yen;
</body>
</html>
```


The HTML co ban

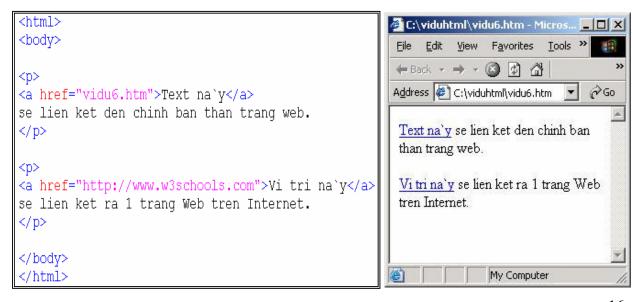
- ■Thẻ tạo liên kết:
  - Liên kết ngoài :

 Text đại diện

Các thẻ HTML cơ bản

■ Ví dụ tạo liên kết ngoài:

16

- ■Thẻ tạo liên kết (link):
  - Liên kết trong:

Vi tri bat dau   Text đai diên

Nội dung trang khi chưa liên kết

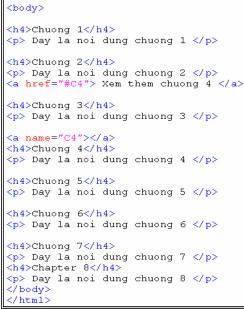

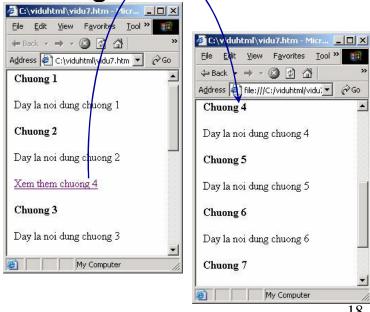

Nội dung trang khi bấm liên kết

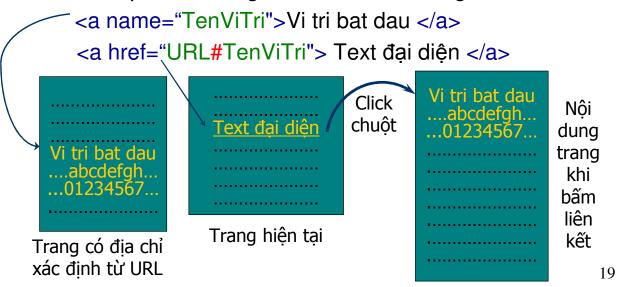
17

Các thẻ HTML cơ bản

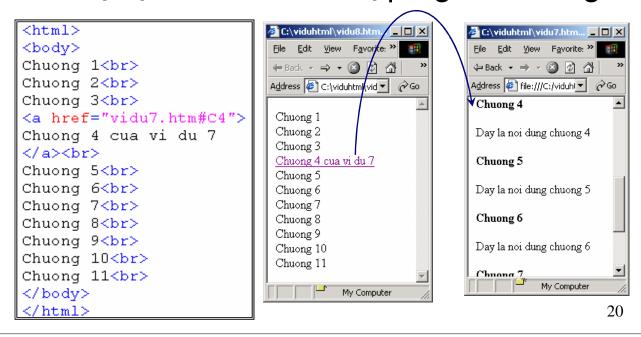

- ■Thẻ tạo liên kết(link):
  - Kết hợp liên kết ngoài và liên kết trong :

Các thẻ HTML cơ bản

Ví dụ tạo liên kết kết hợp ngoài - trong

- Tạo liên kết (link) mở rộng
  - Mở thêm 1 trang mới từ liên kết

```
<a href="URL" target="_blank"> Text </a>
```

Đến 1 trang dưới dạng toàn trình duyệt

```
<a href="URL" target="_top"> Text </a>
```

Đến chương trình Mail Client :

```
<a href="mailto:xyz@abc.com"> Text </a>
```

Từ 1 hình ảnh

```
<a href="Url1"> <img src="Url2"> </a>
```

21

Các thẻ HTML cơ bản

Ví dụ tạo liên kết mở rộng

```
<html>
<body>
<a href="vidu4.htm" target=" blank">
 Mo vidu4.htm trong 1 trang khac.
</a>
<br>
<a href=vidu5.htm target=" top">
 Mo vidu5.htm duoi dang toan man hinh
  (neu dung frame).
</a>
<a href="vidu6.htm">
<img src="go.gif" alt="Hinh go.gif">
<br>
<a href="mailto:nchuy@cit.ctu.edu.vn">
           Gui mail den tac gia </a>
</body>
</html>
```


■ The Frame

- Trình bày nhiều tài liệu HTML trong cùng trang Web
- Mỗi tài liệu HTML đó gọi là frame.
- Mỗi frame sẽ độc lập với nhau.
- Thẻ <frameset> dùng để chia màn hình ra nhiều frame, mỗi frame định nghĩa 1 tập các dòng,cột.

```
<u>VD</u>: <frameset cols="25%,75%"> <frame src="frame_a.htm"> <frame src="frame_b.htm"> </frameset>
```

23

Các thẻ HTML cơ bản

Ví dụ tạo Frame trong HTML

The Table

- Một bảng được định nghĩa bởi thẻ
- Một bảng được chia làm nhiều dòng (với thẻ)
- Mỗi dòng được chia làm nhiều ô dữ liệu (thẻ)
- Nội dung thông tin trong mỗi ô trong bảng :
  - ➤Text, hình ảnh, đường thẳng(hr)
  - ➤ Danh sách (list)
  - > Form
  - ➤ Table con, ...

25

Các thẻ HTML cơ bản

Ví dụ tạo table trong HTML

```
<html>
<body>

<ttp>dong 1, cot 1

dong 1, cot 2

dong 1, cot 2

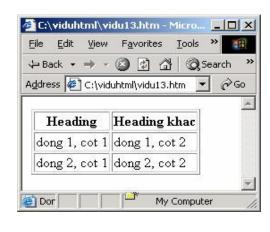
dong 2, cot 1

dong 2, cot 2

dong 2, cot 2
```


Ví dụ tạo table trong HTML

27

Các thẻ HTML cơ bản

■ Table với ô dữ liệu trống

```
dong 1, cot 1
dong 1, cot 2

dong 1, cot 2

dong 2, cot 1

dong 2, cot 1

dong 2, cot 1

dong 2, cot 1
```

dong 1, cot 1
dong 1, cot 2

dong 1, cot 2

dong 2, cot 1

dong 2, cot 1

dong 2, cot 1

Table với thuộc tính border

```
<h4>Khong co duong vien:</h4>
DongThu nhat
DongThu hai
<h4>Co duong vien day:</h4>
DongThu nhat
>
DongThu hai
```


29

Các thẻ HTML cơ bản

Table với thuộc tính cellpadding


```
<h4>Ko co cellpadding:</h4>
DongThu nhat
DongThu hai
<h4>Co cellpadding=10</h
cellpadding="10">
\langle tr \rangle
DongThu nhat
DongThu hai
```

Cellpadding: số khoảng trắng từ nội dung trong ô dữ liệu đến đường viền.

Table với thuộc tính cellspacing

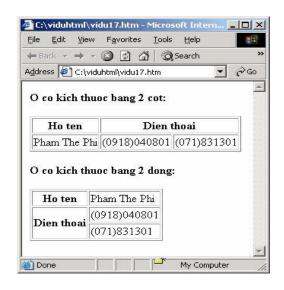

Cellspacing: khoảng cách giữa các ô dữ liệu trong 1 bảng.

31

Các thẻ HTML cơ bản

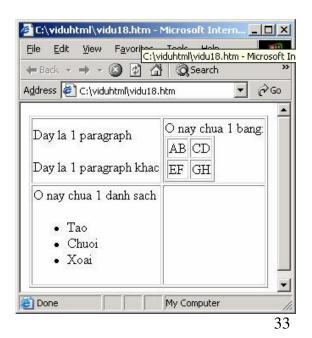
Table với số cột không bằng nhau


```
<h4>0 co kich thuoc bang 2 cot:</h4>
Ho ten
 Dien thoai
Pham The Phi
(0918) 040801
 (071) 831301
<h4>0 co kich thuoc bang 2 dong:</h4>
Ho ten
 Pham The Phi
Dien thoai
 (0918) 040801
<t.r>
(071) 831301
```

Dữ liệu trong Table

```
>
Day la 1 paragraph
Day la 1 paragraph khac
O nay chua 1 bang:
  ABCD 
  EFGH 
 O nay chua 1 danh sach
 <u1>
 Tao
 Chuoi
 Xoai
```


Các thẻ HTML cơ bản

- Thẻ danh sách (List)
  - Có 3 dạng danh sách chính
    - ➤ Danh sách có thứ tự (Ordered List) :
    - ➤ Danh sách không thứ tự (Unordered List):
    - ➤ Danh sách định nghĩa (Definition Lists) : <dl>
  - Danh sách sẽ gồm nhiều phần tử
     Mỗi phần tử trong danh sách được đánh dấu bởi thẻ Còn trong danh sách định nghĩa (dl) là : <dt> và <dd></d>
  - Ngoài ra còn có các dạng: <menu> và <dir>
  - Có thể định nghĩa các danh sách lồng nhau

Thẻ danh sách (ví dụ)

```
<h4>Danh sach dang so:</h4>
Tao
Chuoi
Chanh
</61>
<h4>Danh sach dang chu cai:</h4>

    type="A">

Tao
Chuoi
Chanh
<h4>Dang sach dang chu cai nho:</h4>
Tao
Chuoi
Chanh
<h4>Danh sach dang so la ma~:</h4>
Tao
\langle 1i \rangle Chuoi \langle /1i \rangle
Chanh
</61>
```

Danh
sách có
thứ tự
với
nhiều
định
dạng
khác
nhau

35

Các thẻ HTML cơ bản

Thẻ danh sách (ví dụ)

```
<h4>Danh sach dang cham den:</h4>
Tao
Chuoi
Chanh
<h4>Danh sach dang tron: </h4>
Tao
Chuoi
Chanh
<h4>Danh sach dang vuong: </h4>
Tao
Chuoi
Chanh
```

🥰 C:\viduhtml\vidu22.htm - ... 🔔 🔲 🗶 <u>File Edit View Favorites</u> ← Back + → - 🔕 🗗 🛣 Address Ø C:\viduhtml\vidu22 ▼ ØGo Danh sach dang cham den: Tao Chuoi • Chanh Danh sach dang tron: o Tao o Chuoi o Chanh Danh sach dang vuong: Tao Chuoi Chanh My Computer

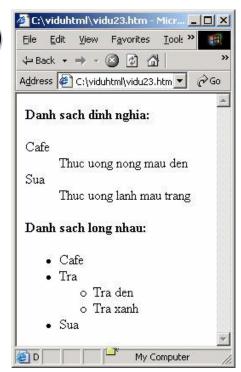
Danh
sách
không
thứ tự
với
nhiều
định
dạng
khác
nhau

36

Printed with FinePrint trial version - purchase at www.fineprint.com

■Thẻ danh sách (ví dụ)

```
<h4>Danh sach dinh nghia:</h4>
<d1>
 <dt>Cafe</dt>
 <dd>Thuc uong nong mau den</dd>
 <dt>Sua</dt>
 <dd>Thuc uong lanh mau trang</dd>
<h4>Danh sach long nhau:</h4>
<l
 Cafe
 Tra
   <l
   Tra den
   Tra xanh
   Sua
```


37

Các thẻ HTML cơ bản

The Form

- Lựa chọn dữ liệu nhập từ người sử dụng khi truy xuất Web,
- Thành phần trong Form: text fields, textarea fields, dropdown menus, radio buttons, checkboxes, etc.
- Form được đánh dấu bởi thẻ: <form> .... </form>

```
<u>VD</u>: <form name="Fname" action="Form-Action" method="GET\POST"> ... </form>
```

Ví dụ về Text Field

Text Fields

```
<form>
First name:
<input type="text" name="firstname">
<br>
<br>
Last name:
<input type="text" name="lastname">
</form>
```

First name:	
Last name:	

39

Ví dụ về Radio Button

Radio Buttons

```
<form>
<input type="radio" name="sex" value="male"> Male
<br>
<input type="radio" name="sex" value="female"> Female
</form>
```

- Male
- Female

Ví dụ về Checkbox

Checkboxes

```
<form>
<input type="checkbox" name="bike" value="yes">
I have a bike
<br>
<br>
<input type="checkbox" name="car" value="yes">
I have a car
</form>
```

- I have a bike
- I have a car

41

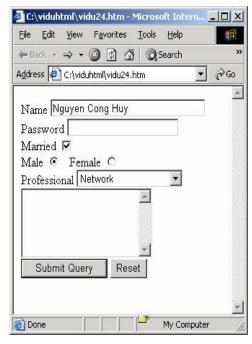
Ví dụ về Submit button

The Form's Action Attribute and the Submit Button

<	form name="input" action="html_form_action.asp"	
m	method="get">	
U	Jsername:	
<	input type="text" name="user">	
<	input type="submit" value="Submit">	
<	//form>	
1		

Username: Submit

■The Form (ví dụ)

43

Các thẻ HTML cơ bản

The Image

- Thêm vào trang web những hình ảnh dưới định dạng là *.gif hay *.jpg
- Thẻ đánh dấu là : <image src="URL">
- Các thuộc tính của thẻ Image
  - ➤ Width = number pixels / number %
  - ➤ Height = number pixels / number %
  - ➤ Align = "left/right/top/middle/bottom"
  - ➤ Alt="Chuỗi đại diện khi không tải được hình"
- Thẻ <map> và <area> : chia hình ra làm nhiều phần

■Thẻ Image (ví dụ)

45

Các thẻ HTML cơ bản

Thẻ Body - với thuộc tính

Nền của trang Web có thể được định dạng

►Màu nền:

- <body bgcolor="#000000">
- <body bgcolor="rgb(0,0,0)">
- <body bgcolor="black">

≻<u>Ånh nền :</u>

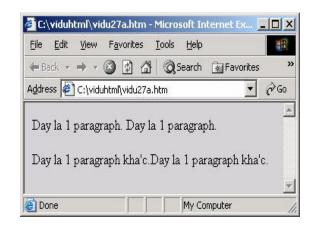
- <body background="clouds.gif">
- <body background="http://www.diachi.net/hinh.jpg">
- <body background="/bkground.jpg">

Thẻ Body - thuộc tính bgcolor

```
<body bgcolor="#d0d0d0">

  Day la 1 paragraph.
  Day la 1 paragraph.

  Day la 1 paragraph kha'c.
  Day la 1 paragraph kha'c.
```


47

Các thẻ HTML cơ bản

Thẻ Body - thuộc tính background

```
<body background="background.jpg">
<h3>Anh nen</h3>
Ca 2 dang file gif and jpg co the duoc
    su dung lam nen cua trang HTML.
Neu anh nho hon trang Web,
    anh do se duoc lap lai.
</body>
```


■The Head:

- Giữa cặp thẻ <head> và </head> : thông tin về tiêu đề, địa chỉ nền, styles, meta, font nền, ...
- Thông tin khai báo trong thẻ Head không được thể hiện ra trong nội dung trang Web.

```
VD :<head>
```

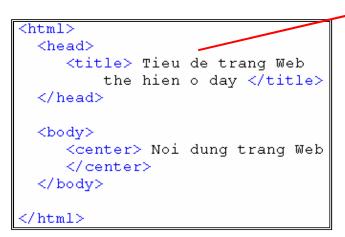
```
<title> Tieu de trang Web </title>
k rel="stylesheet" type="text/css"
href="mystyle.css">
<meta name="keywords" content="HTML">
</head>
```

49

Thẻ HTML nâng cao

The Title

 Cung cấp tên tiêu đề trên thanh tiêu đề của trình duyệt khi thể hiện trang Web.

-

■The Meta:

 Cung cấp thông tin tổng quát về trang Web cho các Search Engine lưu trữ.

<u>►Mô tả</u>:

```
<meta name="description" content="Trang chu cua Website
Khoa CNTT – Truong DHCT">
```

```
<meta name="keywords" content="University, Cantho,
Computer, Information Technology">
```

Chỉ định khi hiện trang Web: mở trang Web URL sau 5s

```
<meta http-equiv="Refresh" content="5; url=http://www.cit.ctu.edu.vn">
```

51

Thẻ HTML nâng cao

The Style

- Xu hướng dùng Style Sheet (CSS) để định dạng chung cho nhiều trang Web trong Website,
- Có thể định dạng trong file ở ngoài,

```
<u>VD</u>: <pre
```

Có thể khai báo bên trong phần <head> trang Web,

Có thể sử dụng thẳng trong nội dung trang Web.
 VD : Paragraph1

The script

 Có thể nhúng vào trang Web những đoạn Script viết bằng các ngôn ngữ như: JavaScript, VBScript,

53

The HTML nâng cao

The Font

- Định font cho cả trang Web bằng thẻ <basefont>
- Định font cho 1 đoạn văn bản bằng thẻ <font>

Printed with FinePrint trial version - purchase at www.fineprint.com

The Font

 Thường sử dụng thuộc tính style để định dạng font thay cho các tag cũ.

55

Kết luận

- Nhiều thẻ HTML được định nghĩa,
- Thẻ HTML được thay đổi, thêm mới và loại bỏ một số thẻ cũ bằng các định dạng khác,
- Có thể tham khảo từ: http://www.w3.org
- Hiện nay, còn nhiều định dạng khác được sử dụng rất nhiều trên Internet, chẳng hạn như:

```
XML, XHTML
WML
Các kỹ thuật DHTML, CSS, ...
```

 Ngày nay, thường sử dụng thuộc tính style để định dạng font thay cho các tag cũ.

